

Kerstveiling

Hait had aan het poetsen een stevige kluif gehad, maar het resultaat was er ook naar. Op tafel stonden een verzilverde beker en een dito schaal trots te blinken, de schaal gevuld met wel vijftien zware medailles. Allemaal prijzen voor de beste kwaliteit fruit, gewonnen door opa Rin Krap tijdens kerstveilingen in de jaren 1949 tot 1957. Er waren zelfs drie medailles uit 1908 bij, met de tekst: Provinciale tentoonstelling te Leeuwarden. Ze waren tevoorschijn gekomen naar aanleiding van foto's van kisten met prijswinnende appels op een kerstveiling. De schaal en de beker vormden extra onderscheidingen, uitgereikt na drie eerste plaatsen in opeenvolgende jaren.

Kerstveilingen zijn een oude traditie op de Nederlandse fruitveilingen. Ze werden georganiseerd door het Centraal Bureau van Tuinbouwveilingen. De kerstveiling droeg verschillende elementen in zich: tentoonstelling, wedstrijd, promotie en gezelligheid. Op het veilingterrein werd een loods ingericht als tentoonstellingsruimte. Het fruit bleef daar een paar dagen uitgesteld staan en was een echte publiekstrekker. Ruim van te voren gaf je door wat je wilde aanvoeren en hoeveel. De keurmeester maakte dan een indeling voor de loods. Wanneer je de avond voor de veiling met het fruit op het terrein arriveerde, hoorde je van hem welke plek hij voor jou had bedacht. Die richtte je dan in en dat deed iedereen ongeveer tegelijkertijd, dus het was altijd een gezellige drukte. Groenten en bloemen werden gebruikt om er een extra mooi geheel van te maken.

Voor een kerstveiling leverde je het fruit op een speciale manier aan: in kistjes met twee lagen appels boven elkaar, heel netjes in rijtjes neergelegd en gesorteerd in grootteklassen van 5 mm, bijvoorbeeld 70-75 mm. Een tijdrovende klus. Hait: 'Het was lastig, vooral toen we alleen nog maar papier hadden voor de bodem van de kist en om tussen de beide lagen te leggen. Dat maakte het moeilijk om een strakke, egale tweede laag te krijgen. Ik kon het snel, ik had zo'n kistje in ongeveer een kwartier klaar. We oefenden daar ook mee. Dan organiseerden we zelf een soort cursus, op de bovenzaal bij Teun van der Veen in het café. Een hele toestand. Alles moesten we naar boven sjouwen natuurlijk. Appels, kisten, verpakkingsmateriaal. Die prijzen wonnen we met Zoete Winterkroon en ook een keer met Golden Delicious. We hebben ook eens Present van Engeland aangevoerd. Geen succes, want die hadden een heel bijzondere vorm. Lang en ook een beetje rond en dat pakte heel lastig in. Eén keer, maar nooit weer!

Met zo'n kerstveiling hebben we een keer een flinke rel meegemaakt. Het was altijd een hele drukte op het terrein, zeker wanneer de telers het geveilde fruit naar de kopers brachten. Er werd een stapel kisten omver gereden met fruit dat net een prijs had gewonnen. Die appels kon je weggooien natuurlijk. Maar het ergste was dat er allemaal rot in die appels bleek te zitten. In die onderste laag. Een ramp natuurlijk voor die teler en ook voor de jury. Net een prijs gewonnen voor eerste kwaliteit appels! Later bleek dat deze man zijn partij te vroeg had ingepakt. De bovenste laag had te lang op die onderste gelegen. Dat is een hele toestand geworden natuurlijk. Later, toen we dat voorgevormde karton kregen als verpakkingsmateriaal, ging het inpakken gemakkelijker.'

Kerstveiling 1950